

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

11 Aralık 2020

Sayı :30824082-610 266850
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

- Liste (7 Adet- 7 Sayfa)
- Cevap Yazısı (83 Adet, 132 Sayfa)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MURAT ÇEPNİ'NİN
TBMM 7/35107 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

İzmir Dikili İlçesi, Deliktaş Mahallesi, 112 Ada 171 No'lu Parsel mevkiinde, Dikili Belediye Başkanlığı tarafından yapılması planlanan I., II. ve V. Grup Madenleri içeren A Grubu ariyet ocağı projesi için, İzmir Valiliğince Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir kararının verildiği Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın internet sitesinde 11-09-2020 tarihinde yayınlanmıştır. Dikili Belediyesi tarafından Deliktaş Mahallesi sınırları içerisinde ariyet ocağı yapılacak alan orman niteliğinde arazidir.

Madencilik faaliyetleri; vasfı ve niteliği ne olursa olsun ormanlara, doğaya zarar veren, çevre kirliliğine neden olan, yaşam alanlarını, tarımsal alanları yok eden projelerdir. Günümüzde, sanayileşme, madencilik, enerji yatırımları ile çevre kirliliği, ekolojik tahribatlar, doğa talanı, hava kirliliği, gürültü, atıklar gibi çevresel sorunlar giderek büyümüş, küresel bir sorun haline gelmiştir. Havanın, toprağın, suyun korunması, çevresel değerlerin hukuki güvence altına alınması için yasalar ve yönetmelikler çıkartılmıştır. 2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun amacı, bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamaktır. Anayasanın 56 Maddesi "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkını sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir." demektedir. Türkiye, aynı zamanda doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilir kullanımı konusunda Birleşmiş Milletler Uluslararası Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi; İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi, Çölleşme ile Mücadele Sözleşmesi, gibi uluslararası sözleşmelere de taraf olmuştur. Yasalarla ve yönetmeliklerle korunan bu ilkelere uymayan, rant kaygısı taşıyan, çevreye zarar veren, yaşam alanlarımızı, sağlığımızı ve geleceğimizi tehdit eden her türlü proje kanunlara aykırıdır. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve ekolojik tahribatı önlemek Devletin ve vatandaşların sorumluluğundadır. Dikili'de projenin yapılacağı alan Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Deprem Dairesi Başkanlığının tarafından hazırlanan Deprem Bölgeleri Haritasına göre, 1. Derece Deprem Bölgesi içerisinde yer almaktadır. Ayrıca, yörede bulunan ve halk tarafından kutsal kabul edilen Deliktaş, 1993 yılında İzmir 1 No'lu Koruma Kurulu tarafından 1.Derece Arkeolojik Sit Alanı ve 1.Derece Doğal Sit Alanı olarak tescil edilmiştir. Yöre halkı yaşam alanlarına bu kadar yakın mesafede Ariyet ocağının kurulacağını da Bakanlığın internet sitesinden öğrenmiştir. Projelerin çevresel değerlendirmeleri yapılırken halkın katılımı da sağlanmalı, karar almada halkın ve çevreci örgütlerin talepleri de dikkate alınmalıdır.

Bu bağlamda;

1-Dikili Belediyesinin Ariyet ocağı projesi için neden çevresel etki değerlendirmesinin gerekli olmadığına dair karar verilmiştir? Bu karar için ne tür incelemeler yapılmıştır? Olası doğa tahribatların olmayacağı nasıl öngörülebilmıştır?

2-Projenin inşası ve işletilmesi sürecinde ve nakliye sırasında oluşacak toz, kirlilik, gürültü gibi olumsuzların çevresel etkileri nasıl engellenecektir? Proje için kaç ağaç kesilecektir? Ocağın günlük rezerv miktarı ne kadar olacaktır?

3-Projenin inşası ve işletilmesi sırasında ortaya çıkacak atıklar çevreye, tarım ve hayvancılık alanlarına, yöre halkının yaşam alanına zarar vermeden nasıl bertaraf edilecektir? Tarım ve hayvancılığın korunması için ilgili Bakanlıkla işbirliği yapılacak mıdır?

4-Deprem riski bulunan alanda projeye onay verilmesinin gerekçesi nedir? Olası bir deprem durumunda maden çalışanlarının can güvenliği nasıl sağlanacaktır?

5-Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşam Ortamlarını Koruması Sözleşmesi (BERN), yabani flora-fauna ve bunların yaşam alanlarını yani habitatlarını muhafaza etmek, nesli tehlikeye düşmüş yada düşebilecek türler için gerekli önlem almalarını sağlayacak, ayrıca yabani flora- fauna eğitiminin yaygınlaştırılmasını sağlayacak bir sözleşmedir. Türkiye'nin taraf olduğu sözleşme gereği, projenin yapılacağı bölgede yaban hayatının korunması için ilgili Bakanlıklar, kurum ve meslek odaları ile işbirliği yapılmış mıdır?

6-Bu alanda yapılacak ariyet ocağı projesi için yöre halkı bilgilendirilmiş midir? Bilgilendirme yapılmadıysa gerekçesi nedir?

7-Proje yöre halkının kültür ve inanç değerlerini taşıyan alanlara zarar vermesinin engellenmesi için ilgili kurumlarla ve derneklerle çalışmalar yapılacak mıdır?

8-Ariyet ocağının kurulması işletilmesi aşamasında çevreye, doğaya verdiği zararların tespiti için Bakanlığınızın denetimleri olacak mıdır? Bu denetimler ne şekilde yapılacaktır?

9-İnsanların yaşam alanlarına tarımsal ve hayvancılık alanlarına, kültürel alanlarına zarar verecek bu projenin durdurulması için Bakanlığınızın girişimi olacak mıdır?

CEVAP

ÇED Yönetmeliğine tabi projeler Yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2 Listelerinde yer almakta olup, EK-1 Listesinde Çevresel Etki Değerlendirmesi Uygulanacak Projeler Listesi, Ek-2 Listesi'nde ise Seçme-Elleme Kriterleri Uygulanacak Projeler Listesi yani çevresel etkileri ön inceleme ve değerlendirmeye tabi projeler yer almaktadır. ÇED Yönetmeliğinin Ek-2 listesinde yer alan bir projenin çevresel etkilerinin değerlendirildiği süreç Valiliklerce yürütülmekte ve bu projelere "ÇED Gerekli Değildir" ya da "ÇED Gereklidir" kararı verilmektedir. Bahse konu Ariyet Ocağı projesine Bakanlığımız (İzmir Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) tarafından "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilmiştir.

ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararı bulunan faaliyetler yerinde incelenerek, ÇED Raporları ve Proje Tanıtım Dosyalarında yer alan taahhütler doğrultusunda çalışıp çalışmadığı ve bu taahhütler kapsamında yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği hususları irdelenmektedir. Bu kapsamda aykırılıkların tespit edilmesi halinde 2872 sayılı Çevre Kanununun 20. Maddesi gereğince idari yaptırımlar ve para cezaları uygulanmaktadır.